

Tiltaksstrategi for tilskudd til spesielle miljøtiltak i jordbruket (SMIL) i Skjervøy for 2022-2023

Bakgrunn

Formålet med tilskudd til spesielle miljøtiltak i jordbruket er å fremme natur- og kulturminneverdiene i jordbrukets kulturlandskap og redusere forurensningen fra jordbruket ut over det som kan forventes gjennom vanlig jordbruksdrift. Prosjektene og tiltakene skal prioriteres ut fra lokale målsettinger og strategier.

Hovedmålet i regionalt miljøprogram for jordbruket i Troms og Finnmark er:

- Å styrke miljøarbeidet i jordbruket og synliggjøre jordbrukets miljøinnsats i Troms og Finnmark. I denne ligger det også en forventning om økt innsats for bevaring av naturmangfold, klimarelaterte tiltak og reduksjon av forurensning.

Stortingsmelding 11 i 2016-2017 sier at tilpasning til klimaendringene er avgjørende for å begrense skadene av og utnytte mulighetene i et endra klima.

Nasjonalt miljøprogram 2019-2022 har følgende mål under miljøtema Utslipp til luft: redusere utslipp av ammoniakk og klimagasser fra jordbruket, og øke opptak av karbon i jord.

Organisering og prosess

Strategien er utformet med utgangspunkt i regionalt miljøprogram for jordbruket i Troms og Finnmark og de regionale miljøutfordringene.

Miljøutfordringer for jordbruket i kommunen

- Den største miljøutfordringa er at kulturlandskapet gror igjen.
- Naturbeitemark, slåttemark og beiteskoger går tapt når slått og beite opphører.
- Utfordringa for kulturlandskapet i kommunen er at vi mister viktige naturtyper på grunn av mindre slått og beite.

Kulturminner

Det er registrert mange kulturminner i kommunen, og det kan fortsatt være mange kulturminner som ikke er registrert. En del av kulturminnene berører landbruksjord.

På grunn av at størsteparten av kommunens bebyggelse ble brent i forbindelse med andre verdenskrig har vi ikke registrert verneverdige bygninger i landbruket. Hoveddelen av kommunens kulturminner som er i landbruksområder er arkeologiske lokaliteter som er automatisk fredet.

Forurensning

Det er ikke registrert påvirkning av landbruksdrift på elver i kommunen. Det er viktig å ta vare på næringsstoffene fra landbruket ved å redusere tap både til luft og vann. Jordbruket er den viktigste kilden til utslipp av metan og lystgass. Det meste av metanutslippene kommer fra dyrenes fordøyelse, spesielt fra drøvtyggere som sau, geit og storfe. Resten kommer fra lagring av husdyrgjødsel. Størsteparten av utslippene av lystgass fra jordbruk kommer fra spredning av kunst- og husdyrgjødsel. Størrelsen på utslippene påvirkes av hvordan jorda bearbeides og hva som dyrkes. Vassjuk jord har høyere lystgassutslipp. Klimaendringene vil gi mer nedbør, og dette vil føre til at mer jord vil få utfordringer med drenering av overflatevann. Dette vil både øke lystgassutslipp samt øke avrenning av næringsstoffer.

Mål for bruken av SMIL-midlene

Vi ønsker at bruken av SMIL-midlene i størst mulig grad svarer på miljøutfordringene for jordbruket. Vi har derfor laget mål som svarer på de forskjellige utfordringene:

Kulturlandskap

I størst mulig grad opprettholde verdien av kulturlandskap i kommunen og bidra til utnyttelse av lokale landbruksressurser.

Kulturminner

Bevare kulturminner. Bidra til at kulturminnene synliggjør området betydning gjennom historien og øke respekten for kulturminnene som en del av vår felles historie.

Forurensing

Redusere klimagassutslipp, øke karbonbinding og tilpasse næringen til et klima i endring.

Prioriterte miljøtiltak for jordbruket i perioden

- Redusere næringstap til luft og vann, og redusere klimagassutslipp ved hjelp av hydrotekniske tiltak som f.eks. avskjæringsgrøfter, kumdammer, åpning av bekker o.l.
- Særskilte miljøtiltak i driftsbygninger og miljørettede driftsopplegg.
- Økologiske rensertiltak, som f.eks. buffersoner mot vassdrag, og miljøplantinger.
- Ta vare på kulturminner og kulturmiljø.
- Bidra til beiting og slått av landbruksjord.

Strategi for å oppnå målene

- Sende e-post til mulige søkere med informasjon og frist for søknad.
- Legge ut informasjon på kommunens nettside.

Retningslinjer for prioritering mellom søknader

Prioriteringsliste:

- 1) Planleggings- og tilretteleggingsprosjekter
- 2) Klimarelaterte tiltak
- 3) Andre tiltak

Tilskuddssatser

I SMIL-forskriften oppgis det hvilke tilskuddsordninger som inngår i SMIL-ordninga:

- Tilskudd til planleggings- og tilretteleggingstiltak: inntil 100 %
- Tilskudd til kulturlandskapstiltak og forurensningstiltak: inntil 100 %
- Tilskudd til andre tiltak: inntil 70 %

Andre tilskudd

Disse ordningene kan også være aktuelle:

- Regionalt miljøtilskudd
- Tilskudd til tiltak i beiteområder
- Tilskudd til drenering av jordbruksjord
- Støtteordninger gjennom Innovasjon Norge
- Støtteordninger gjennom Enova
- Redningsplanken (til verneverdige bygg)
- Tilskudd til samiske kulturminner
- Diverse tilskuddsordninger hos Riksantikvaren (kulturminner)